

EUROPEAN UNION SUPPORT TO INCLUSIVE SOCIETY

Ministry of Labour, Employment,
Veteran and Social Affairs

Izveštaj sa održanog uvodnog sastanka planiranja 16-18.01.2016. Hotel PARK Novi Sad

Uvodni sastanak planiranja partnera održan je u konferencijskoj sali hotela PARK u Novom Sadu. Na sastanku su učestvovali sledeći predstavnici:

1. Marija Aleksandrović (PTEC),
2. Slavica Komatina (PTEC),
3. Đorđe Radoičić (TUTORING PROGRAM - WEBIN),
4. Anđelija Roglič (TUTORING PROGRAM - WEBIN),
5. Iva Kljakić (AFS),
6. Marko Stojanović (AFS),
7. Jelena Nastić (AFS)

Na sastanku su preko Skype konferencijske veze učestvovali i predstavnici KIC PRALIPE i to:

1. Radovan Asković
2. Svetlana Asković
3. Slavica Stanisavljević

Iako su kolegice i kolege iz KIC Pralipe učestvovali preko Skype, zaključeno je da se uskoro organizuje još jedan uvodni sastanak u Pirotu samo sa predstavnicima KIC Pralipe jer je neophodno da se sa njima detaljnije planiraju terebnske aktivnosti za koje su pretežno zadužene kolege iz Pirota i saradnici iz 3 ciljana grada.

Svrha ovog sastanka je bila da se projektni partneri zajednički prođu kroz projektni dizajn, pravila i procedure i dogovore kako će aktivnosti biti pripremane i realizovane kao i koje zajedničke procedure će biti primenjivane.

Ciljevi sastanka:

- obezbediti zajedničko razumevanje projekta od strane svih partnera
- dogovoriti način pripreme i sprovođenja projektnih aktivnosti i započeti izradu detaljnog plana rada
- obezbediti zajedničko razumevanje pravila i procedura za sprovođenje projekta definisanih od strane donatora
- dogovoriti zajednička pravila i procedure za sprovođenje projekta
- započeti izradu strategije komunikacije i strategije kvaliteta

Priprema

Priprema sastanaka počela je u decembru 2015. godine odmah nakon potpisivanja ugovora. Partneri su konsultovani o terminima i mestu održavanja sastanka i dogovoreno je održavanje sastanka u Novom Sadu u periodu od 16-18. januara 2016. godine. Učešće na sastanku su potvrdile i kolege iz partnerske organizacije KIC PRALIPE ali uoči održavanja sastanka iz opravdanih razloga privatne prirode bili prinuđeni da otkazu dolazak u Novi Sad ali su našli mogućnost da učestvuju putem video linka.

Visoka škola strukovnih studija za vaspitače
„Mihailo Palov“ - Vršac

Pre and Elementary Schooling of Roma: Fostering Opportunities for Greater Attainment and ESL Reduction

Project funded by the European Union and implemented by World Vision Austria in consortium with Agroinvest Foundation Serbia, Western Balkans Institute, Cultural and Information Centre Pralipe and Preschool Teacher Training College Mihailo Palov Vrsac

EUROPEAN UNION SUPPORT TO INCLUSIVE SOCIETY

Ministry of Labour, Employment,
Veteran and Social Affairs

Dogovoreno je da svaki partner pripremi prezentaciju aktivnosti za čije će sprovođenje biti zadužen i to identičan način koji će obuhvatiti sledeće informacije o aktivnosti:

- opis aktivnosti i ko u njoj učestvuje
- preduslovi treba da budu prethodno zadovoljeni da bi aktivnost mogla da se realizuje
- povezanost ili međuzavisnost sa drugim aktivnostima
- kako je aktivnost budžetirana
- otvorena pitanja u vezi aktivnosti

Pripremljen je i program rada i satnica uvodnog sastanka kao i sledeći materijali:

- Lista za upisivanje prisutnih
- Power point prezentacija projekta
- Agenda za učesnike
- Odštampana prezentacija za učesnike
- Format detaljnog plana rada
- Predlog strukture strategije komunikacije i strategije kvaliteta
- Eksel format za medija mapu
- Papir i hemijska za učesnike

Tok sastanka

Učesnici su u hotel došli 15.01. u poslepodnevnim i večernjim časovima kada je održana i prva nezvanična sesija uz večeru, na kojoj su se učesnici dogovorili oko dinamike i načina rada. Prvog radnog dana 16.01. prepodnevna sesija u trajanju od 3,5 sata bila je posvećena upoznavanju sa generalijama projekta: o konkursu, o konzorcijumu, vreme trajanja projekta, odobreni budžet, radni paketi, aktivnosti, rezultati i indikatori, i td. Sastanak je facilitirao Marko Stoojanović iz AFS a korišćeni su projektor i video prezentacije. On je počitao naziv projekta na engleskom jeziku: "Pre and elementary schooling of Roma: fostering opportunities for greater attainment and early school leaving reduction (RECI)" kao i predloženi prevod na srpski jezik: "Предшколско и основно образовање Рома - ширење могућности за бољи успех у школи и смањење осипања". Partnerima je predstavljeno da je projekat odobren u okviru konkursa Delegacije EU pod nazivom: "Подршка социјалном укључивању најрањивијих група, укључујући Роме, кроз диверзификоване услуге социјалне заштите", te da se finansira u okviru drugog lota: "Иницијативе активног укључивања Ромске популације". Rečeno je da projekat traje 22 meseca od datuma potpisivanja ugovora 18. decembra 2015. do 17. oktobra 2017. godine. Konzorcijum koji sprovodi projekat čine World Vision Osterreich u saradnji sa Agroinvest fondacijom Srbija kao njihovom predstavništvu u Srbiji, TUTORING programom Zapadnobalkanskog instituta, Visokom školom strukovnih studija za vaspitače "Mihailo Palov" iz Vršca i Kulturno-informativnim centrom Pralipe iz Pirota. Objasnjeno je da je konzorcijum sačinjen na ovaj način zbog različitih snaga i kapaciteta partnera da se bave određenim problemima i temama. Tako su World Vision Osterreich i Agroinvest fondacija Srbija poznate i međunarodno priznate u oblasti rada sa ugroženim kategorijama dece i rad na poboljšanju

Visoka škola strukovnih studija za vaspitače
"Mihailo Palov" - Vršac

Pre and Elementary Schooling of Roma: Fostering Opportunities for Greater Attainment and ESL Reduction

Project funded by the European Union and implemented by World Vision Austria in consortium with Agroinvest Foundation Serbia, Western Balkans Institute, Cultural and Information Centre Pralipe and Preschool Teacher Training College Mihailo Palov Vrsac

An EU funded project

EUROPEAN UNION SUPPORT TO INCLUSIVE SOCIETY

Ministry of Labour, Employment,
Veteran and Social Affairs

položaja Romske dece spada u njihov domen rada i dugoročno interesovanje. TUTORING program Zapadnobalkanskog instituta je prepoznat kao uspešan mehanizam prevencije preranog napuštanja školovanja dece u osnovnoj školi. Ovaj program je uspešno pilotiran u Opštini Raška i pokazao je izuzetne rezultate kako kod dece tako i kod roditelja dece. Visoka strukovna škola za vaspitače je jedina visokoškolska ustanova u Srbiji koja nudi mogućnost pohađanja studijskog programa za vaspitače na Romskom jeziku i već nekoliko godina u kontinuitetu upisuje generaciju studenata na ovom programu. KIC Pralipe je Romska organizacija koja se takođe bavi decom i roditeljima koja žive u Romskim nehigijenskim naseljima i imaju dugogodišnje iskustvo u radu sa Romskom zajednicom. Zatim su Svetlana i Radovan Asković objasnili da su opštine Bela Palanka, Prokuplje i Knjaževac odabrane zato što u njima živi značajan broj stanovnika Romske nacionalnosti u gradskoj sredini i u Romskim naseljima i da postoje brojni problemi kada koji opisuju loš položaj Romske zajednice a među njima su i problemi iz obrazovanja – nedovoljan obuhvat, neredovno pohađanje predškolskog programa i škole, prerano napuštanje škole, ilegalne migracije i napuštanje naselja na nekoliko meseci zbog sezonskih poslova, i td. Osim toga, u ova tri grada, KIC Pralipe ima svoje dugogodišnje saradnike, pojedince i organizacije koji će biti direktno uključeni u realizaciju projektnih aktivnosti u ta tri grada.

Predstavljeno je da projekat ima 6 paketa i to:

WP.1 – Pripremni radni paket,

WP.2 – Konceptualni okvir koji uključuje

WP.2.1 – Romska deca u predškolskom i osnovnoškolskom sistemu i

WP.2.2 – Mehanizam za procenu i rano upozoravanje na rizik preranog napuštanja školovanja,

WP.3 – Rad unutar Romskih zajednica i naselja koji uključuje

WP.3.1 – Sesije u Romskim zajednicama "Romi za Rome"

WP.3.2 – Podrška u obrazovanju – program podučavanja

WP.4 – Umrežavanje u zajednici po modelu usmerenom na dete

WP.5 – Diseminacija projektnih rezultata

WP.6 – Upravljanje projektom

Zatim su kratko predstavljene aktivnosti koje čine pomenutih 6 radnih paketa, jer ćemo u narednim sesijama sve aktivnosti razmatrati detaljno, dok je ovo sada samo uvod. Na kraju je predstavljeno 5 očekivanih rezultata:

1. Povećano učešće Romske dece u predškolskim i osnovnoškolskim programima
2. Unapređen kvalitet stručnog osoblja koje radi sa Romskom decom, unapređena nastavna metodika i pristup u radu sa Romskom decom u obrazovanju
3. Razvijen i implementiran mehanizam za procenu i upozoravanje na rizik od prevremenog napuštanja školovanja
4. Mere podrške učešću Romske dece u programima predškolskog i osnovnoškolskog

Visoka škola strukovnih studija za vaspitače
"Mihailo Palov" - Višac

Pre and Elementary Schooling of Roma: Fostering Opportunities for Greater Attainment and ESL Reduction

Project funded by the European Union and implemented by World Vision Austria in consortium with Agroinvest Foundation Serbia, Western Balkans Institute, Cultural and Information Centre Pralipe and Preschool Teacher Training College Mihailo Palov Vrsac

EUROPEAN UNION SUPPORT TO INCLUSIVE SOCIETY

Ministry of Labour, Employment,
Veteran and Social Affairs

obrazovanja razvijene i institucionalizovane kao javna usluga

5. Dobre prakse i njihov potencijal za replikaciju promovisani na nacionalnom nivou među akterima sa ciljem da se smanji nezaposlenost i siromaštvo Roma

Nakon ove uvodne sesije u projekat, napravljena je jednoipčasovna pauza za ručak a zatim je projektni tim nastavio sa popodnevnom sesijom. Tokom ove sesije obrađeni su radni paketi 1, 2 i 4 i napravljen je dogovor o formiranju projektnog tima. Marko Stojanović koordinator projekta iz AFS je predstavio kontakt mapu i način na koji je predviđeno da se **kontakt mapa** popunjava odnosno da na prvoj strani stoje osnovni podaci o projektu, na drugoj strani da budu kontakti projektnog tima i svih timova unutar projekta (Upravni odbor, Tim za kvalitet i sl.) i svih stručnih saradnika koji će biti angažovani na realizaciji projektnih aktivnosti. Zatim da na trećoj strani budu kontakti aktera u lokalnim zajednicama i nacionalnih aktera koji su bitni za realizaciju projekta. Na poslednoj strani da budu kontakti svih lokalnih i nacionalnih medija na čiju saradnju računamo. Kada je reč o **formiranju projektnih timova**, dogovoreno je da tokom januara i februara svi partneri dostave podatke o članovima projektnog tima, članovima Upravnog odbora i Tima za kvalitet i donesu odluke o stručnim saradnicima koji će biti angažovani na realizaciji pojedinih projektnih aktivnosti.

U vezi sa prvim radnim paketom, objašnjeno je da je njegova svrha da se pripreme svi detalji relevantni za početak sprovođenja projekta i da u tom smislu ovaj **uvodni sastanak** (A.0.1.) kao prva aktivnost je veoma važan. Na njemu treba da postavimo strukturu dve strategije. **Strategija komunikacije** (A.0.2.) treba da objasni na koji će način projekat komunicirati sa spoljašnjim akterima, lokalnim i nacionalnim, kao i sa medijima ali i kako će biti organizovana komunikacija unutar projekta između partnera i članova projektnog tima. Dogovoreno je da WEBIN u februaru započne proceduru nabavke usluge **dizajna** (A.0.3.) kako bi se što pre krenulo sa izradom vizuelnog identiteta i da se se započne nabavka projektnog **web sajta** (A.0.3.). Kada je reč o **strategiji kvaliteta** (A.0.2.) dogovoreno je da se započne sa kreiranjem Upravnog odbora projekta koji treba da čini po jedan predstavnik partnera, po mogućstvu na hijerarhijski visokoj poziciji i da ne učestvuje u projektnim aktivnostima. Zatim je dogovoreno i da se formira Tim za kvalitet od po jednog predstavnika partnera. Osim ova dva tela, strategija komunikacije treba da obuhvati i osiguranje kvaliteta aktivnosti, rezultata i javnih događaja. Za nacrt i pisanje oba dokumenta zadužen je AFS a rok koji je dogovoren je 18. februar, ali je napomenuto da rok za izradu strategije komunikacije može biti produžen ako se proceni da su za izradu strategije neophodni i inputi iz baseline studije.

Poslednja predviđena aktivnost u pripremi su **uvodni sastanci sa akterima u zajednicama** (A.0.4.) na kojima treba dogovoriti saradnju na realizaciji pojedinačnih aktivnosti. Dogovoreno je da se sastanci planiraju za mart mesec, i da se proveri raspoloživost lokalnih institucija u sledeća dva termina:

1. U nedelji od 07-11. marta i

Visoka škola strukovnih studija za vaspitače
„Mihailo Palov“ - Višac

Pre and Elementary Schooling of Roma: Fostering Opportunities for Greater Attainment and ESL Reduction

Project funded by the European Union and implemented by World Vision Austria in consortium with Agroinvest Foundation Serbia, Western Balkans Institute, Cultural and Information Centre Pralipe and Preschool Teacher Training College Mihailo Palov Vrsac

An EU funded project

EUROPEAN UNION SUPPORT TO INCLUSIVE SOCIETY

Ministry of Labour, Employment,
Veteran and Social Affairs

2. U nedelji od 21-25. marta.

Takođe je zaključeno da je neophodno da se na sastanku planiranja sa KIC Pralipe i njihovim saradnicima iz 3 grada, dogovori način na koji će lokalni akteri biti upoznati sa projektom i pre uvodnih sastanaka, kako bi na sastanke došli što pripremljeniji i raspoloživo vreme iskoristili za dogovor o radu. Osim toga, zaključeno je da je neophodno dobro pripremiti ove sastanke, identifikovati sve ključne aktere u zajednici i osigurati njihovu pripremu pre sastanka i učešće na sastancima.

Zatim smo prešli na dogovor o **studiji o početnom stanju** (A.1.1.) tzv. "Baseline" studiji. Dogovoreno je da se poziv za izradu ove studije uputi istraživaču Federiku Sikureli, doktoru društvenih nauka sa Univerziteta u Lankasteru, UK koji tečno govori i razume srpski jezik i ima izuzetne profesionalne reference na sličnim poslovima u Srbiji. Dogovoreno je da se sa izradom studije započne u februaru i da rok za dostavljanje izveštaja bude 01. april 2016. Studija treba da analizira kvantitativne podatke o Romskoj populaciji i deci u 3 opštine kao i podatke o (ne)učešću Romske dece u obrazovanju. Osim toga, neophodno je da studija razmotri i kvalitativne uslove iz normativnih akata koji određuju kvalitet učešća Romske dece u obrazovanju. Na kraju, neophodno je da studija obukvati i analizu aktera – stakeholder analizu. Utvrđeno je da nam je ova studija osnov za planiranje kampanje upisa u 3 opštine, planiranje rada sa roditeljima, izradu priručnika i početak programa podučavanja. Ovim je završena diskusija o prvom radnom paketu i aktivnostima.

Zatim se prešlo na drugi radni paket i prva aktivnost koja je detaljnije razmotrena je **analiza predškolskih programa i praksi** (A.2.1.) koje se primenjuju u predškolskim ustanovama na teritoriji tro opštine. Dogovoreno je da tokom marta i aprila, nakon što budu obavljene uvodni sastanci u zajednicama i predškolske ustanove potvrde svoje učešće u projektu, stručni tim sa Visoke škole iz Vršca sagleda programe (Model A i Model B) po kojem te predškolske ustanove rade kao i specifične planove rada koje se institucije kreirale za svoje potrebe. Takođe će deo podataka preuzeti iz studije o početnom stanju i iz intervjuva koje će obaviti sa vaspitačima tih predškolskih ustanova. Zaključeno je da nam je ova aktivnost preduslov za pripremu dvojezičnih priručnika za vaspitače.

Nakon što su analizirani predškolski programi i prakse pristupiće se izradi **priručnika za vaspitače** i **priručnika za rad sa roditeljima** (A.2.2.). Oba priručnika će biti pripremljena na srpskom jeziku sa elementima Romskog jezika i kulture. Predstavnicima KIC Pralipe su ukazali na okolnost da u različitim delovima Srbije se govore različiti dijalekti Romskog jezika te da treba voditi računa prilikom izbora dijalekta i nastojati da se uzme u obzir više dijalekata. Profesorka Romskog jezika i književnosti Marija Aleksandrović sugerisala je da je neophodno se držati standardizovanog Romskog jezika i učiti Romsko stanovništvo da pravilno koristi svoj jezik ali je podržala ideju da se koristi više dijalekata gde je god to moguće. Za izradu priručnika za

Visoka škola strukovnih studija za vaspitače
"Mihailo Palov" - Vršac

Pre and Elementary Schooling of Roma: Fostering Opportunities for Greater Attainment and ESL Reduction

Project funded by the European Union and implemented by World Vision Austria in consortium with Agroinvest Foundation Serbia, Western Balkans Institute, Cultural and Information Centre Pralipe and Preschool Teacher Training College Mihailo Palov Vrsac

An EU funded project

EUROPEAN UNION SUPPORT TO INCLUSIVE SOCIETY

Ministry of Labour, Employment,
Veteran and Social Affairs

vaspitače biće zadužen stručni tim Visoke škole iz Vršca dok će stručnjaci za rad sa Roditeljima koje angažuje KIC Pralipe biti zaduženi za pripremu priručnika za rad sa roditeljima. Ova aktivnost će omogućiti da se realizuje obuka vaspitača i aktivista civilnog društva.

Poslednje aktivnosti koje su razmotrene u ovom radnom paketu su **razvoj i pilotiranje mehanizma za procenu i rano upozoravanje na rizik preranog napuštanja školovanja** (A.3.1. i A.3.2.). Za ovu aktivnost je zadužena Agroinvest fondacija Srbija i od nje se puno očekuje. Objašnjeno je da ovgakav mehanizam iako postoji u zemljama Zapadne Evrope u Srbiji ne postoji i da ima veliki potencijal za repliciranje na nacionalnom nivou. Zaključeno je da je ovu aktivnost neophodno lepo objasniti na uvodnim sastancima u zajednicama i obezbediti podršku lokalne samouprave i direktora predškolskih ustanova i osnovnih škola. Takođe je zaključeno da od lokalne samouprave treba tražiti da projektu dodeli jednu osobu koja će pratiti proces razvoja mehanizma i biti konsultovana o svim bitnim detaljima, a kada bude mehanizam pripremljen, koja će pomoći da se pilotiranje mehanizma u PU i OŠ započne na odgovarajući način. Ovim je zatvoren i drugi radni paket i prešlo se na četvrti.

U okviru četvrtog radnog paketa, detaljno su razmotrene 3 aktivnosti. Prva aktivnost je **jačanje intersektorske saradnje po modelu usmerenom na potrebe dece** (A.4.1.) za koju je odgovoran AFS. Učesnicima sastanka je predstavljeno da je AFS već realizovao na jugu Srbije projekat "Zajednice za decu" kroz koji je u 5 gradova, uključujući i Opštinu Knjaževac, formirana intersektorska mreža usmerena potrebe dece i da će isti pristup biti primenjen i u Prokuplju i Beloj Palanci. Istaknuto je da nam u ova 2 grada trebaju svi relevantni akteri koji rade sa decom i da ćemo sačekati studiju o početnom stanju da nam identifikuje relevantne aktere u lokalnoj zajednici. Dogovoreno je da 2 radionice na kojima će se razvijati intersektorska saradnja budu organizovane u periodu april-jun 2016. godine. Istaknut je i značaj ove aktivnosti za početak programa podučavanja, organizovanje radionice o LAP i radionice o merama podrške za Romsku decu u obrazovanju.

Sledeća aktivnost je **radionica o merama podrške učešću Romske dece u obrazovanju** (A.4.2.). Slavica Stanisavljević iz KIC Pralipe predložila je da se analiziraju opštinske Odluke o posebnim pravima u oblasti socijalne i dečje zaštite iz kojih ćemo steći uvid u set mera podrške koji je trenutno dostupan u 3 opštine kao i da se pogledaju lokalne satregije i akcioni planovi. Dogovoreno je da tokom februara Slavica sa timom KIC Pralipe iz 3 opštine prikupi odluke, strategije i akcione planove i prosledi ih AFS-u radi uključivanja ovih dokumenata u baseline studiju. Planiranje termina radionica treba ostaviti za uvodne sastanke u zajednicama.

Poslednja aktivnost razmotrena u okviru četvrtog radnog paketa je **radionica o reviziji Lokalnih planova akcije za decu** (A.4.3.). Slavica Stanisavljević iz KIC Pralipe je informisala učesnike sastanka da je ona bila mentorka 2010. godine Opštini Prokuplje i da je bila angažovana i u Opštini Bela Palanka prilikom izrade LAP za decu, i da se obe opštine bile

Visoka škola strukovnih studija za vaspitače
"Mihailo Palov" - Vršac

Pre and Elementary Schooling of Roma: Fostering Opportunities for Greater Attainment and ESL Reduction

Project funded by the European Union and implemented by World Vision Austria in consortium with Agroinvest Foundation Serbia, Western Balkans Institute, Cultural and Information Centre Pralipe and Preschool Teacher Training College Mihailo Palov Vrsac

An EU funded project

EUROPEAN UNION SUPPORT TO INCLUSIVE SOCIETY

Ministry of Labour, Employment,
Veteran and Social Affairs

primeri dobre prakse, ali da su LAP-ovi istekli i da nije jasno zašto nisu obnovljeni. LAP-ovi za decu su u značajnoj meri regulisali i položaj Romske dece kao najugroženije i mere podrške za poboljšanje njihovog društvenog položaja i bolju društvenu integraciju. Kada je reč o Knjaževcu, Slavica nije znala kakva je situacija u ovom gradu i ovo pitanje je ostavljeno za naredni sastanak planiranja koji će biti održan u Pirotu. Slavica Stanisavljević iz KIC Pralipe je objasnila da će ona kao stručni saradnik za ovu oblast pripremiti plan rada u sva 3 grada tokom februara meseca i da će nam ga proslediti na mail da bismo ga prokomentarisali i usaglasili. objasnila je da će to biti višemesečni proces koji će obuhvatiti formiranje tima u svakoj od opština, prikupljanje podataka, radionicu, pisanje teksta tj. revidiranog plana akcije i njegovo upućivanje opštinskim organima na slanje u zvaničnu proceduru usvajanja. Predložila je da inicijalni dogovor sa opštinama napravi tokom uvodnih sastanaka u zajednicama, da se tu odredi po jedna kontakt osoba u ime svake opštine, i da se tokom maja započne komunikacija sa tom osobom oko formiranja timova u opštinama. Istaknuto je da je preduslov i za ovu i za prethodnu aktivnost da se formiraju ili osnaže intersektorske mreže po modelu usmerenom na decu.

U 17h započeta je sesija bilateralnih sastanaka među partnerima tokom kojih su oni detaljnije razgovarali o realizaciji aktivnosti u kojima zajednički učestvuju ili koje utiču na njihove druge aktivnosti.

Drugog dana sastanka, u nedelju 17. januara tokom prepodnevne sesije koja je trajala 3h razmatrani su radni paketi 3 i 5. Prva aktivnost u trećem radnom paketu je **implementacija bilingvalnog priručnika za vaspitače** (A.2.4.). Profesorka Marija Aleksandrović je objasnila da je najbolje da ova aktivnost bude realizovana početkom naredne školske godine u septembru ili oktobru predstavljanjem priručnika vaspitačima i obukom vaspitača, nakon čega će oni pristupiti njegovoj primeni u radu sa Romskom decom. Marija je objasnila da vaspitači ne moraju biti pripadnici Romske nacionalne zajednice jer priručnik neće biti u celini na Romskom jeziku, pošto bi takav priručnik zahtevao dobro vladanje Romskim jezikom od strane vaspitača. Priručnik na kojem će stručni tim Visoke škole iz Vršca raditi biće na srpskom jeziku i sadržaće brojne elemente Romskog jezika i kulture koji se običajeno koriste u svakodnevnoj komunikaciji i neće biti teški vaspitačima za savladavanje. Istaknuto je da je preduslov za ovu aktivnost da se sprovede analiza programa po kojima vaspitači trenutno rade i da se uradi obuka vaspitača.

Ovim je otvorena diskusija i u vezi naredne aktivnosti – **obuka vaspitača i nastavnika** (A.2.3.). Naime ova aktivnost treba da omogući sprovođenje bilingvalnog priručnika za vaspitače koji priprema Visoka škola iz Vršca kao i početak programa podučavanja koji koordinira Zapadnobalkanski institut. Za organizaciju i realizaciju obuka zaduženi su Visoka škola i Zapadnobalkanski institut i predviđeno je da obe organizacije realizuju po 2 obuke sa svojim ciljnim grupama. Zaključeno je da ciljne grupe ovih obuka nisu iste i da u ciljnu grupu obuka koje će bržati Visoka škola pre svega spadaju vaspitači ali se mogu uključiti i aktivisti nevladinih

Visoka škola strukovnih studija za vaspitače
„Mihailo Palov“ - Vršac

Pre and Elementary Schooling of Roma: Fostering Opportunities for Greater Attainment and ESL Reduction

Project funded by the European Union and implemented by World Vision Austria in consortium with AgroInvest Foundation Serbia, Western Balkans Institute, Cultural and Information Centre Pralipe and Preschool Teacher Training College Mihailo Palov Vrsac

An EU funded project

EUROPEAN UNION SUPPORT TO INCLUSIVE SOCIETY

Ministry of Labour, Employment,
Veteran and Social Affairs

organizacija koje rade sa Romskom decom predškolskog uzrasta dok u cilju grupu obuka koje će držati Zapadnobalkanski institut spadaju stručna lica iz osnovnih škola, centara za socijalni rad, opštinskih uprava, nevladinih organizacija, domova zdravlja i kancelarija za mlade. S tim u vezi je zaključeno da ni termini tih obuka ne moraju biti podudarni već se obuke mogu planirati tako da prate dinamiku srodnih aktivnosti iz svog radnog paketa. Đorđe Radoičić iz WEBIN je istakao da bi prema njihovom planu rada i predviđenoj dinamici, njihova prva obuka trebala da se održi odmah po završetku radionica po modelu usmerenom na potrebe dece, dakle u maju ili junu a druga da bude u septembru. Marija Aleksandrović iz Visoke škole je ponovila da bi njihove obe obuke trebale da se realizuju u periodu septembar-oktobar 2016. godine. Zaključeno je da su obe obuke treba pripremiti prema modelu rada TEACH tima trenera koji su zajedno formirali WEBIN i Visoka škola iz Vršca. Anđelija Roglić iz WEBIN je objasnila da će ona u saradnji sa trenerima TEACH tima pripremiti program i dizajn obuke za intersektorsku mrežu koja će preuzeti upravljanje programom podučavanja.

Poslednja aktivnost detaljnije razmotrena u okviru ovog radnog paketa je TUTORING program tj **program podučavanja** (A.1.3.) u 3 opštine sa svoje 3 podaktivnosti. Nakon formiranja intersektorske mreže po modelu usmerenom na potrebe dece i njihove obuke, započće **aktivnosti programa podučavanja Romske dece u osnovnoj školi** (A.1.3.1.). Đorđe Radoičić iz WEBIN je istakao da je neophodno da se lokalni akteri koji će učestvovati u realizaciji programa podučavanja identifikuju u ranoj fazi projekta i da prođu obuku kako bi se osposobili da samostalno rukovode programom podučavanja. Prema njegovim rečima, promocija programa među mladima potencijalnim tutorima treba da bude održana tokom leta npr. u avgustu i septembru i da se u septembru već izvrši selekcija i obuka tutora kao i izbor dece da bi od 01. oktobra program mogao da počne sa realizacijom. Anđelija Roglić iz WEBIN je objasnila da će ona pripremiti program i dizajn obuke za intersektorsku mrežu koja će preuzeti upravljanje programom podučavanja. Program podučavanja će biti realizovan tokom perioda oktobar 2016. – jun 2017. godine i paralelno sa individualnim radom tutora sa decom, biće organizovani i **mesečni sastanci praćenja i pružanja stručne podrške tutorima** (A.1.3.2.). Za pripremu i organizaciju ovih sastanaka će biti zaduženi Đorđe Radoičić iz WEBIN i tutori tim lideri iz pomenute 3 opštine. Đorđe Radoičić će pripremiti sve formate za praćenje i izveštavanje kao i format dnevnika tutora. Na kraju, tokom perioda trajanja programa podučavanja, na tromesečnom nivou će biti održavane i **sastanci stručne podrške u radu i funkcionisanju intersektorske mreže** (mentoring sastanci) (A.1.3.3.) koji služe da stručni saradnik iz WEBIN pruži neophodnu podršku mrežama da prevaziđu izazove u funkcionisanju i upravljanju programom podučavanja. Oni će biti blagovremeno dogovoreni sa lokalnim akterima prema njihovoj potrebi.

U okviru 5. radnog paketa Jelena Nastić iz AFS je objasnila da će mnogo više detalja o aktivnostima iz ovog radnog paketa biti definisano Strategijom komunikacije ali da se prva **pres konferencija** (A.5.1.) planira za novembar 2016. godine u Beogradu te da je njena svrha da se

Visoka škola strukovnih studija za vaspitače
„Mihailo Palov“ - Vršac

Pre and Elementary Schooling of Roma: Fostering Opportunities for Greater Attainment and ESL Reduction

Project funded by the European Union and implemented by World Vision Austria in consortium with Agroinvest Foundation Serbia, Western Balkans Institute, Cultural and Information Centre Pralipe and Preschool Teacher Training College Mihailo Palov Vrsac

An EU funded project

EUROPEAN UNION SUPPORT TO INCLUSIVE SOCIETY

Ministry of Labour, Employment,
Veteran and Social Affairs

najavi početak pilotiranja mehanizma za procenu i rano upozoravanje na rizik preranog napuštanja školovanja, kao i početak realizacije programa podučavanja u 3 opštine i primene bilingvalnih priručnika u predškolskim ustanovama. Jelena je objasnila da se druga pres konferencija planira za polovinu juna 2016. godine u Beogradu sa ciljem da se javnosti predstave rezultati aktivnosti koje su najavljene na prvoj pres konferenciji. Na kraju projekta biće organizovana i **završna konferencija** (A.5.4.) na kojoj će stručnoj i zainteresovanoj javnosti i nacionalnim akterima biti predstavljeni rezultati projekta i potencijal za replikaciju. Što se **filma** (A.5.2.) tiče, dogovoreno je da se za ovu aktivnost organizuje poseban sastanak planiranja.

Nakon ove sesije, upriličeni su ponovo bilateralni sastanci partnera radi dogovora o detaljima sprovođenja pojedinačnih aktivnosti o kojima je bilo reči tokom prepodnevne sesije, a zatim je usledila pauza za ručak.

U popodnevnoj sesiji koja je trajala 2 sata, obrađeni su radni paket 6 – upravljanje projektom, i analiza aktera. Marko Stojanović iz AFS je objasnio da će detalji u vezi ovog radnog paketa biti preciznije definisani strategijom kvaliteta ali da već sada znamo da ćemo formirati 2 tela: Upravni odbor i Tim za kvalitet u kojem će participirati svi partneri. Zaključeno je da bi **internu 6-mesečnu evaluaciju** (A.5.3.) u formi izveštaja o napretku trebalo da radi Tim za kvalitet. Iva Kljakić iz AFS je informisala učesnike da će **eksternu evaluaciju** (A.5.3.) koja nije mogla biti budžetirana pro bono raditi nezavisni evaluatori sa kojima je AFS ranije sarađivao a koji budu želeli da dobiju referencu sa ovom evaluacijom, dok će AFS sopstvenim sredstvima pokriti samo materijalne troškove evaluacije ali bez honorara. Evaluatori će biti kontaktirani izabrani na internom konkursu.

Zaključeno je i da bi trebalo formirati Tim koordinatora u kojem će biti po jedan ili 2 predstavnika svakog partnera koji neposredno i svakodnevno rade na projektu i koji bi se redovno sastajali preko Skype i prema mogućnosti uživo. Kada je reč o Upravnom odboru, zaključeno je da je neophodno da u njegovom sastavu budu direktori institucija ili osobe na visokoj hijerarhijskoj funkciji koji će pratiti implementaciju projekta i reagovati na izazove iz pozicije autoriteta. Njihova funkcija treba da bude da kao ključne osobe u svojim organizacijama posreduju u rešavanju sporova i izazovnih situacija.

U poslednjem satu ovog dana, razgovarano je o ugovoru koji je World Vision Osterreich potpisao sa Delegacijom EU u Republici Srbiji i o pripremi podugovora. U vezi sa ugovorom, Iva Kljakić i Jelena Nastić iz AFS predstavile su bitne elemente ugovora i opšta i specifična pravila iz aneksa. Iva Kljakić je predstavila i bitne elemente podugovora koji treba da potpišu svi partneri i pročitala spisak podataka koje svaki partner treba da pripremi za podugovor do polovine februara. Zatim je Jelena Nastić otvorila diskusiju o raspodeli budžeta po partnerima tokom koje je dogovorena preraspodela budžeta. Dogovoreno je da AFS od WEBIN preuzme troškove u vezi razvoja i pilotiranja mehanizma za procenu i rano upozoravanje na rizik

Visoka škola strukovnih studija za vaspitače
„Mihailo Palov“ - Vršac

Pre and Elementary Schooling of Roma: Fostering Opportunities for Greater Attainment and ESL Reduction

Project funded by the European Union and implemented by World Vision Austria in consortium with Agroinvest Foundation Serbia, Western Balkans Institute, Cultural and Information Centre Pralipe and Preschool Teacher Training College Mihailo Palov Vrsac

An EU funded project

EUROPEAN UNION SUPPORT TO INCLUSIVE SOCIETY

Ministry of Labour, Employment,
Veteran and Social Affairs

preranog napuštanja školovanja zbog pojednostavljivanja procesa nabavke ove usluge a iz istih razloga da WEBIN od AFS preuzme troškove dizajna i izrade web sajta. Dogovoreno je i da KIC Pralipe od AFS preuzme troškove izrade priručnika za rad sa roditeljima jer će priručnik raditi stručni saradnici KIC Pralipe a da WEBIN od Visoke škole iz Vršca preuzme troškove studijskog boravka Romskih studenata u tri opštine i to put, boravak i džeparac jer Visoke škole kao javna institucija ne može da isplati takve troškove studentima zbog zakonskih ograničenja koja se odnose na javne institucije.

Poslednjeg trećeg dana sastanka planiranja partnera, prepodnevna sesija koja je trajala 4 sata posvećena je detaljnom planiranju narednih aktivnosti koje treba da budu realizovane u februaru, martu i aprilu mesecu i dogovoru o strategijama komunikacije i kvaliteta.

Sastanak je završen u 13h nakon čega su učesnici otišli na ručak.

U Beogradu 24.01.2016.

Marko Stojanović

Visoka škola strukovnih studija za vaspitače
"Mihailo Palov" - Vršac

Pre and Elementary Schooling of Roma: Fostering Opportunities for Greater Attainment and ESL Reduction

Project funded by the European Union and implemented by World Vision Austria in consortium with Agroinvest Foundation Serbia, Western Balkans Institute, Cultural and Information Centre Pralipe and Preschool Teacher Training College Mihailo Palov Vrsac